

Beslutande organ	Äldre- och omsorgsnämnden	
Plats och tid	Sammanträdesrum Vänersalen, Stadshuset kl 13:00-15.50	
Beslutande	Göte Andersson (M) Anita Olausson (S) Urban Claesson (M) Leo Larsson (M) Marina Stell Lundqvist (SD) Håkan Fernström (S) Egon Gustavsson (S) Tuula Ojala (S) Maria Johansson (S) Josephine Peltola (M) Ann-Charlott Wallin (M) Johanna Svensson (M)	ordförande 1:e vice ordförande ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot tjänstgörande ersättare, § ej 61 tjänstgörande ersättare, §§ 50-60 tjänstgörande ersättare tjänstgörande ersättare
Övriga deltagare	Annelie Åberg Ylva Grönlund Selma Bandic Hilda Söderberg Geber Daniel Andersson Pia Stenlund Annelie Eriksson	förvaltningschef äldre- och omsorg nämndsekreterare avdelningschef, § 55 HR-partner, § 55 controller medicinskt ansvarig sjuksköterska avdelningschef funktionsstöd
Justerare	Anita Olausson	
Justeringens plats och tid	Kommunledningskontoret enligt överenskommelse	
Sekreterare	_____	Paragrafer §§ 50-68
	Ylva Grönlund	
Ordförande	_____	
	Göte Andersson	
Justerande	_____	
	Anita Olausson	

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ

Äldre- och omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2026-05-26

Anslagsdatum

2026-06-01

Anslaget tas ner

2026-06-22

Förvaringsplats för protokollet

Närarkivet, Kommunledningskontoret på plan 4 i Stadshuset

Underskrift

Ylva Grönlund

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 50

Dnr

Godkännande av dagordning

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner dagordningen.

Jäv

Ingen ledamot eller ersättare anmäler jäv.

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 51

Dnr 2025/00051

Riktlinjer för SoL-handläggning inom äldre- och omsorgsförvaltningen

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner reviderat förslag till riktlinje för SoL-handläggning "Riktlinje SoL-handläggning, 2026-05-26".

Bakgrund

Kommunens riktlinjer för handläggning enligt socialtjänstlagen ses över regelbundet för att säkerställa aktualitet, tydlighet och överensstämmelse med gällande lagstiftning och praxis. I samband med denna översyn har behov av mindre justeringar identifierats, främst avseende terminologi och förtydliganden. De föreslagna ändringarna är av redaktionell karaktär och innebär inga förändringar i sak eller i den enskildes rättigheter.

Förtydligandena syftar till att ytterligare stödja en enhetlig och rättssäker tillämpning.

Bedömning ur miljömässig dimension

Äldre- och omsorgsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Riktlinjerna ska ge ökad rättssäkerhet för enskilda och säkerställa att beslut fattas på likartade grunder.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Riktlinjerna ska ge ökad kontroll på verksamheten och därmed underlätta styrning mot ekonomiska mål.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äonau § 37/26

Tjänsteskrivelse upprättad av avdelningschef myndighet 2026-05-05

Förslag revidering Riktlinje SoL-handläggning, 2026-05-26

Beslutet ska skickas till:

Förvaltningschef äldre- och omsorg, Annelie Åberg

Avdelningschef myndighet, Agneta Rönnkvist

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 52

Dnr 2026/00044

Redovisning av ej verkställda beslut 2026

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av ej verkställda beslut under kvartal 1, 2026.

Bakgrund

Verksamheten återrappporterar ej verkställda beslut för kvartal 1, 2026.

Enligt SoL 34 kap 1 § och LSS 28 f § ska Socialnämnden till Inspektionen för vård och omsorg och till de revisorer som avses i 3 kap. 10 § kommunallagen (2017:725) rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt SoL 11 kap. 1 § eller 12 kap. 1 § och LSS 9 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Samma gäller för beslut där verkställighet har avbrutits och inte återupptagits inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

Enligt SoL 34 kap 3 § och LSS 28 h § ska Socialnämnden till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 9 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Samma gäller för beslut där verkställighet har avbrutits och inte återupptagits inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

Kvartal 1

Under aktuellt kvartal fanns 27 ej verkställda beslut, varav 7 verkställdes under rapporteringsperioden och 3 avslutades.

Ett beslut gällde avlösning där verkställighet inte var möjlig på grund av att den enskilde befann sig på behandlingshem.

3 beslut gällde SÄBO enligt SoL samtliga verkställdes under rapporteringsperioden. Personerna har blivit erbjudna bostad men har velat avvakta inflyttning.

10 beslut gällde bostad LSS, i 9 fall saknades det bostäder, i ett fall fanns specifika krav som inte kunnat tillgodoses. 2 beslut har avslutats under perioden.

4 beslut gällde daglig verksamhet varav 1 har verkställts under rapporteringsperioden och ett har avslutats. Samtliga har erbjudits daglig verksamhet.

9 beslut gällde kontaktperson varav 2 verkställts under perioden. I samtliga ärenden saknas kontaktperson. I 1 ärende medverkar inte den enskilde till att möjliggöra verkställighet av beslutet.

Bedömning ur miljömässig dimension

Äldre- och omsorgsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

De personer som är berättigade till insatser enligt SoL 11 kap 1 § eller LSS 9 § har efter utredning bedömts ha behov av insatserna för att uppnå skälig levnadsnivå respektive goda levnadsvillkor. Utan insatserna ökar risken för sociala komplikationer och personerna får sämre förutsättningar för en god utveckling.

I avvaktan på att beslut ska verkställas kan eventuellt andra insatser avhjälpa riskerna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt SoL 11 kap 1 § eller LSS 9 § som någon är berättigad till enligt beslut av Socialnämnden ska åläggas att betala en särskild avgift. Avgiften är lägst tio tusen kronor och högst en miljon kronor.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med nämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äonau § 39/26

Tjänsteskrivelse ej verkställda beslut kvartal 1 upprättad av avdelningschef myndighet
2026-05-05

Ej verkställda beslut kvartal 1, 2026

Beslutet ska skickas till:

Kommunfullmäktige

Förvaltningschef Äldre- och Omsorg Annelie Åberg

Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 53

Dnr 2026/00054

Medborgarförslag om avgiftsfritt trygghetslarm alternativt avgift motsvarande högkostnadsskydd för sjukvård

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit med förslag om att ta bort avgiften för trygghetslarm för sjuka, personer med funktionsnedsättning och äldre, alternativt att införa ett avgiftstak motsvarande regionens högkostnadsskydd för sjukvård. Förvaltningen bedömer att nuvarande avgiftssystem är socialt anpassat genom maxtaxa och individuell avgiftsprövning. Ett införande av föreslaget avgiftstak skulle dessutom medföra en betydande intäktsförlust för kommunen.

I kommunens nuvarande taxa ingår trygghetslarm (trygghetsskapande utrustning) i maxtaxan för vård och omsorg, vilket innebär att den enskilde aldrig betalar mer än 2660 kr per månad för samtliga avgiftsbelagda insatser. Avgiften är inkomstprövad genom beräkning av avgiftsutrymme för de personer som lämnar inkomstuppgifter. Detta innebär att avgiften kan reduceras eller i vissa fall helt falla bort.

I kommunen har cirka 360 personer trygghetslarm som enda insats.

Av dessa:

- har cirka 200 personer valt att inte lämna inkomstuppgifter och betalar därmed gällande avgift om 500 kr per månad,
- har cirka 20 personer inget avgiftsutrymme och betalar ingen avgift,
- betalar resterande personer en reducerad avgift.

Ett trygghetslarm genererar i dag upp till 6000 kr per år i intäkt per person. Medborgarförslaget innebär att avgiften helt tas bort alternativt begränsas till 1450 kr per år, vilket motsvarar regionens högkostnadsskydd för sjukvård.

Om avgift för trygghetslarm helt skulle tas bort innebär det ett intäktsbortfall för kommunen på cirka 2 miljoner kronor per år.

Om ett avgiftstak om 1450 kronor per år införs för samtliga personer med trygghetslarm som enda insats bedöms kommunens intäkter minska med cirka 1,5 miljoner kronor per år. Denna beräkning är baserad på nuvarande avgiftsnivåer och antal brukare och utgör en uppskattning.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att nuvarande avgiftssystem redan tar hänsyn till den enskildes ekonomiska förutsättningar genom inkomstprövning och maxtaxa enligt socialtjänstlagen. Systemet innebär att ingen betalar mer än vad den ekonomiska situationen medger.

Att införa ett särskilt avgiftstak för trygghetslarm motsvarande regionens högkostnadsskydd för sjukvård skulle innebära:

- avsteg från socialtjänstens avgiftssystem,
- minskade intäkter med påverkan på nämndens ekonomi,
- olika avgiftsprinciper mellan insatser inom vård och omsorg.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att medborgarförslaget inte bör bifallas.

Bedömning ur miljömässig dimension

Äldre- och omsorgsförvaltningen finner inte någon särskild aspekt utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Nuvarande avgiftsmodell bedöms vara rättssäker, jämlik och ekonomiskt hållbar och i överensstämmelse med socialtjänstlagens intentioner.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ett borttagande eller en begränsning av avgiften för trygghetslarm innebär ett varaktigt intäktsbortfall för kommunen på mellan 1,5 och 2 miljoner kronor per år. Intäktsbortfallet behöver hanteras inom befintlig budgetram eller genom omprioriteringar, vilket minskar nämndens ekonomiska handlingsutrymme.

Förvaltningen bedömer att nuvarande avgiftssystem redan tar hänsyn till den enskildes ekonomiska förutsättningar genom inkomstprövning och maxtaxa enligt socialtjänstlagen, vilket innebär att ingen betalar mer än vad den ekonomiska situationen medger. Sammantaget bedöms förslaget ha en negativ påverkan på kommunens ekonomi på både kort och lång sikt, medan den ekonomiska nyttan främst tillfaller enskilda brukare som redan omfattas av ekonomiskt skydd i avgiftssystemet.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med nämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äonau § 38/26

Tjänsteskrivelse upprättad av avdelningschef myndighet den 4 maj 2026

Medborgarförslag inlämnad av förslagsställare den 15 mars 2026

Beslutet ska skickas till:

Annelie Åberg, förvaltningschef äldre- och omsorg

Agneta Rönnkvist, avdelningschef myndighet

Förslagsställare

Kommunfullmäktige (för anmälan)

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 54

Dnr 2025/00085

Delegationsordning för äldre- och omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att anta reviderad "Delegationsordningen för äldre- och omsorgsnämnden".

Paragrafen justeras omedelbart.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i sitt reglemente för äldre- och omsorgsnämnden bestämt nämndens verksamhetsområde och samtidigt delegerat till äldre- och omsorgsnämnden att fatta beslut för kommunen i angivna grupper av ärenden.

Äldre- och omsorgsnämnden delegerar vissa beslut i sin tur till äldre- och omsorgsförvaltningen. Syftet med delegation är att avlasta nämndens mindre viktiga ärenden, så kallade rutinärenden, för att möjliggöra en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare. Delegering innebär överlåtande av beslutsfunktion. Beslut med stöd av delegation är juridiskt sett ett nämndbeslut. Delegaten beslutar i nämndens namn och beslutet blir därför jämställt med ett beslut som nämnden själv fattat. Nämnden kan inte i efterhand ändra beslutet.

Aktuell revidering gäller:

- Ändring från biståndsbedömare till SoL-handläggare och från biståndschef till enhetschef myndighet.
- Ändring av delegat från förvaltningschef till socialt ansvarig samordnare i punkt 2.4.1.
- Tillägg av delegat i punkt 2.5.6, arbetsutskott.
- Förtydligande i punkt 7.1.8 avseende yttrande till myndigheter i personärende
- Tillägg om yttrande till Socialstyrelsen avseende verksamhetsfrågor. Delegat föreslås vara avdelningschef myndighet. Ändringen anges i punkt 7.1.9.
- Nytt kapitel 12 om arkivering och informationshantering.

Bedömning ur miljömässig dimension

Äldre- och omsorgsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Äldre- och omsorgsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Äldre- och omsorgsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med nämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äonau § 41/26

Tjänsteskrivelse upprättad av förvaltningschef 2026-05-06

Delegationsordning för Äldre- och omsorgsförvaltningen, revidering

Beslutet ska skickas till:

Förvaltningschef äldre- och omsorg, Annelie Åberg

Avdelningschef myndighet, Agneta Rönnkvist

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 55

Dnr 2025/00139

Arbetsmiljöverkets inspektion inom ordinärt boende

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Arbetsmiljöverket genomför en rikstäckande insats riktad mot hemtjänsten under perioden maj 2025 – maj 2026. Inom ordinärt boende i Mariestads kommun genomfördes inspektioner under hösten 2025 inom följande verksamheter: Nattpatrullen, Område 5 (Madlyckan och Strandgruppen), Område 8 (Lugnås och Ullervad), Område 4 (Centrum AB och Centrum CD).

Inspektionen resulterade i identifierade brister inom tre huvudområden:

Belastningsergonomi i enskilt hem: Brister avseende undersökning, riskbedömning och handlingsplaner för ergonomiskt belastande arbetsmoment.

Användning av arbetsutrustning – fordon: Rutiner och riskbedömningar kring användning av fordon bedömdes som otillräckliga.

Organisatorisk och social arbetsmiljö: Brister avseende arbetsbelastning, samt rutiner för undersökning och riskbedömning inom det organisatoriska och sociala arbetsmiljöområdet (OSA).

Arbetsmiljöverket har bedömt att de införda åtgärderna uppfyller kraven och därmed har ärendet avslutats.

Bedömning ur miljömässig dimension

Förbättrade rutiner för fordonshantering kan leda till mer effektiva transporter, minskad miljöpåverkan och bättre resursanvändning. Åtgärderna stödjer kommunens övergripande hållbarhetsarbete.

Bedömning ur social dimension

Åtgärderna stärker medarbetarnas arbetsmiljö genom att minska fysisk belastning, förbättra rutiner för användning av arbetsutrustning samt hantera organisatoriska och sociala risker. Detta bidrar till ökad trygghet och minskad ohälsa bland personalen, vilket i sin tur skapar bättre kontinuitet och kvalitet för brukarna. Indirekt stärks även barnperspektivet, då barn som lever i hushåll där någon får hemtjänst påverkas positivt av att omsorgsinsatser utförs tryggt, förutsägbart och med god kvalitet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Insatserna kan innebära vissa initiala kostnader, men förväntas på sikt ge ekonomiska vinster genom minskad sjukfrånvaro, färre arbetsskador och effektivare fordonsanvändning. En hållbar arbetsmiljö bidrar även till stabil bemanning och lägre rekryteringskostnader.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, Arbetsmiljöverkets inspektion inom Ordinärt boende, upprättad av Selma Bandic 2026-05-07

Power Point presentation Arbetsmiljöverkets inspektion inom Ordinärt boende upprättad av Hilda Söderberg Geber HR partner och avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic 2026-05-07

Resultat av inspektion Rörlig Personal

Resultat av inspektion Seniorboende Björkgården & Hemvård

Resultat av inspektion Lugnås Hemtjänstgruppen

Resultat av inspektion Hemvård centrum AB och CD

Beslutet ska skickas till:

*Förvaltningschef äldre- och omsorg Annelie Åberg
Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist
Avdelningschef hälso- och sjukvård/MAS Pia Stenlund
Avdelningschef funktionsstöd Annelie Eriksson
Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim
Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic*

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 56

Dnr 2026/00078

Ställningstagande till införskaffande av digitala värdeskåp

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att inte införskaffa värdeskåp i Äldre- och omsorgsförvaltningens verksamheter.

Bakgrund

Under 2024 inkom flera Lex Sarah-rapporter som bedömdes som allvarliga och anmälades till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporterna avsåg stölder på gruppbostad. Mot bakgrund av dessa händelser analyserades möjligheten att införskaffa digitala värdeskåp med låsfunktion och loggning av åtkomst som en riskreducerande åtgärd.

Efter en omfattande genomgång och samverkan mellan flera professioner inom förvaltningen görs bedömningen att digitala värdeskåp inte är en lämplig eller proportionerlig åtgärd. Förvaltningen föreslår därför att sådana inte införskaffas.

I samband med utredningarna av Lex Sarah-ärendena identifierades brister kopplade till hantering av brukares tillhörigheter. Ett av de åtgärdsförslag som diskuterades var införande av digitala värdeskåp för förvaring av värdesaker.

Parallellt med detta har en bred genomlysning genomförts av brukarnas behov och rättigheter, verksamheternas arbetssätt samt de juridiska och etiska konsekvenserna av införande av digitala värdeskåp som generell lösning.

Förvaltningens samlade bedömning är att införskaffande av digitala värdeskåp inte är ändamålsenligt utifrån följande skäl:

- Proportionalitet och kostnader: Digitala värdeskåp innebär betydande kostnader för inköp, drift, underhåll och administration. Den riskreducerande effekten bedöms inte stå i proportion till kostnaderna.
- Begränsad spårbarhet: Digitala system kan inte garantera full spårbarhet, då åtkomst och rutiner kan kringgå.
- Individperspektivet: Ett generellt införande av värdeskåp tar inte tillräcklig hänsyn till individuella behov och förutsättningar hos brukarna.
- Risk för otillåten begränsningsåtgärd: En standardiserad lösning riskerar att utgöra en otillåten begränsningsåtgärd enligt gällande lagstiftning och praxis.

Bedömning ur miljömässig dimension

Beslutet bedöms inte ha någon betydande påverkan på miljön. Ett uteblivet införskaffande av digitala värdeskåp innebär i begränsad omfattning minskad resursanvändning och därmed en mindre miljöpåverkan.

Bedömning ur social dimension

Ärendet bedöms främst påverka den sociala dimensionen genom ett ställningstagande kring brukarnas självbestämmande, integritet och relationen mellan invånare och kommunens verksamheter. Beslutet att inte införa digitala värdeskåp syftar till att undvika generella begränsande åtgärder och i stället värna ett individanpassat arbetssätt, vilket bedöms ha en positiv inverkan på tilliten mellan brukare och verksamhet samt på de sociala relationerna i verksamheterna.

Beslutet bedöms inte få några direkta eller indirekta konsekvenser för barn. Verksamheten riktar sig till vuxna och påverkar inte barns rättigheter eller livsvillkor. Mot denna bakgrund bedöms ingen barnkonsekvensanalys behöva upprättas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Beslutet att inte införskaffa digitala värdeskåp innebär att inga investerings-, drift- eller underhållskostnader uppstår för kommunen, vare sig på kort eller lång sikt. Beslutet medför därmed inga ekonomiska konsekvenser och kräver ingen särskild finansiering

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med nämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äonau § 40/26

Tjänsteskrivelse upprättad av förvaltningschef äldre- och omsorg 2026-05-06

Beslutet ska skickas till:

*Förvaltningschef äldre och omsorg Annelie Åberg
Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist
Avdelningschef hälso- och sjukvård/ MAS Pia Stenlund
Avdelningschef funktionsstöd Annelie Eriksson
Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim
Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic*

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 57

Dnr 2025/00135

Månadsrapport nyckeltal 2026

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av månadsrapport nyckeltal för april 2026.

Bakgrund

För att stärka nämndens möjlighet att följa utvecklingen inom förvaltningens olika verksamhetsområden redovisas nyckeltal månadsvis. Rapporten innehåller centrala indikatorer kopplade till personal, verksamhet och kvalitet. Utifrån dessa nyckeltal gör avdelningschefer och förvaltningschef analyser och prognoser som stöd för styrning och beslut.

Månadsrapporten är ett dynamiskt dokument som kan förändras över tid i takt med att kritiska faktorer påverkar verksamheten. Den fungerar som ett viktigt verktyg för att kvalitetssäkra den information och de siffror som förvaltningen presenterar.

Bedömning ur miljömässig dimension

Alla verksamheter som beviljas i Äldre- och omsorgsnämndens verksamheter ska följas noga, vilket också kan påverka miljömässiga faktorer och hänsynstaganden i de analyser som görs.

Bedömning ur social dimension

Kvalitetsindikatorer följs löpande i Äldre- och omsorgsnämndens månadsrapport. Syftet är att identifiera behov av kvalitetsutveckling och säkerställa att brukarna får en trygg och värdig omsorg. Indikatorerna utgör ett underlag för förbättringsarbete och långsiktig utveckling inom våra verksamheter.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Genom månadsrapporten får nämnden tidiga ekonomiska analyser och prognoser, vilket stärker möjligheten att vidta åtgärder i god tid. Detta är avgörande för att hålla tilldelad budgetram och samtidigt upprätthålla kvaliteten i verksamheten.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äldre- och omsorgschefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-15

Månadsrapport nyckeltal april 2026

Beslutet ska skickas till:

*Förvaltningschef äldre och omsorg Annelie Åberg
Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist
Avdelningschef hälso och sjukvård/ MAS Pia Stenlund
Avdelningschef funktionsstöd Anette Karlsson
Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim
Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic
Controller Daniel Andersson
Controller Erik Arnholm*

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 58

Dnr 2026/00085

Budget i balans 2026, Kompetensförsörjning och ekonomisk nyckeltalsredovisning

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

1. Äldre- och omsorgsnämnden noterar informationen gällande kompetensförsörjning och nyckeltalsredovisning.
2. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna årets semesterersättningar för att kunna lösa den rådande kompetensbristen under sommaren som finns redovisat i underlaget Kompetensbehov Äldre- och omsorgsförvaltningen.
3. Äldre- och omsorgsnämnden noterar att förvaltningschef saknar åtgärder för budget i balans.
4. Äldre och omsorgsnämnden noterar informationen om att det finns ytterligare tre ärenden kopplat till budget i balans (Dnr 2026/76, 2026/83 och 2026/84).

Bakgrund

Inför budgetåret 2026 gick nämnden in med ett underskott på 19,5 mkr och en åtgärdsplanmed besparingar presenterades i samband med att internbudgeten beslutades till KS.

Under första tertialet 2026 så har flera händelser fått ytterligare negativ påverkan på ekonomin där prognosen är -35 mkr, -40,8 mkr utan buffert. Det har tillkommit fem nya assistansärenden, tre särskilda avgifter har utdömts då kommunen ej har kunnat verkställa LSS-beslut och ytterligare en privat LSS-placering har tillkommit på grund av platsbrist. Vidare så har nya riktlinjer från Socialstyrelsen fått effekten att nämndens omsorgsintäkter har minskat då maxtaxan har påverkats.

Samtidigt fortsätter förflyttningen av Nära vård att påverka både ordinärt boende och Vård- och omsorgsboenden. Genom att möjliggöra våra medborgare en mer avancerad sjukvård i hemmet senareläggs inflyttningen till vård och omsorgsboende med effekten att vårdtyngden ökar inom både ordinärt boende och inom Vård- och omsorgsboenden. Ett arbete pågår att se över bemanningstalen för Vård- och omsorgsboenden då det tydligt framgår att de bemanningsnyckeltal som använts vid budgetering är inaktuella och inte längre speglar den bemanning som krävs för att kunna leverera en skälig levnadsnivå och en god kvalitet på omvårdnaden.

En ökande efterfrågan på personal sammanfaller med ett svårare rekryteringsklimat då flera andra stora arbetsgivare konkurrerar om samma personalkategori. En kraftig ökning av övertid har skett, vilket har olika förklaringar men de tongivande är vikariebrist, ökade HSL-uppdrag och en förändring i kollektivavtalet som ger övertid istället för fyllnadstid för deltidsanställda.

Pågående åtgärder för att uppnå budget i balans, sparbetning på 19,5 mkr som ligger inlagda i årets budget och redovisat i nämndens internbudget 2026 med åtgärder för budget i balans till Kommunstyrelsen (Äon §12 Dnr 2025/00126).

Åtgärderna syftar till att minska kostnader och effektivisera resursanvändningen på kort sikt, samtidigt som långsiktiga strukturella förändringar planeras. Intern finansiering sker genom omfördelning av medel och besparingsåtgärder per avdelning. Extern finansiering via statsbidrag eller samarbeten kan bli aktuellt för att säkra intäkter. Kostnads- och intäktskonsekvenser följs upp löpande för att säkerställa budget i balans.

Förvaltningschef

- Sparbetning kopplat till Trygghetscentralen: öka antalet samarbetspartners för att stärka intäkterna (3 mkr)

Myndighet

- Sparbetning motsvarande kostnaden för vuxna placeringar p.g.a. platsbrist i kommunen. Åtgärden är att kommunen säkerställer behovet av bostäder för målgruppen. (8 mkr)
- Översyn av arbetsresor för att minska kostnaderna.

HoS (Kommunal primärvård)

- Sparbetning för ökande kostnader: sjukvårdsmaterial, inkontinens och hjälpmedel (1,5 mkr.).
- Genomlysning av förråds- och inköpsrutiner hos samtliga enheter.

Ordinärt boende

- Fortsatt effektiviseringskrav genom välfärdsteknik och kvalitetssäkring av planerade verkställigheter.
- Kontinuerligt arbete med bemanning för att sänka övertidskostnader och minska sjuktal.

Vård och omsorgsboende

- Översyn av kostpriser mot brukare för att nå kostnadsneutralitet (3,5 mkr).
- Kontinuerligt arbete med bemanning för att sänka övertidskostnader och minska sjuktal.

Funktionsstöd

- Genomlysning av handledartjänster där arbete utförs kostnadsfritt åt kommunens förvaltningar – arbete pågår för att säkra intäkter (3,5 mkr).
- Kontinuerligt arbete med bemanning för att sänka övertidskostnader och minska sjuktal.

Pågående utredningar

Ärende:

- Arbete med öka antalet samarbetspartners på Trygghetscentralen för att stärka intäkterna
- Översyn av arbetsresor för att minska kostnaderna.
- Genomlysning av förråds- och inköpsrutiner hos samtliga enheter
- Analys om att gå ifrån läkemedelsautomater till digitala besök
- Alla verksamheter arbetar med bemanning och scheman för att sänka övertidskostnader
- Översyn av kostpriser mot brukare för att nå kostnadsneutralitet
- Genomlysning av handledartjänster inom funktionsstöd där arbete utförs kostnadsfritt kommunens förvaltningar – arbete pågår för att säkra intäkter
- Utvärdering av start av resursenhet, resursteam och planeringsenhet- kvalitativ och ekonomisk
- Djupgående analys Ullerås vård- och omsorgsboende för att kvalitetssäkra att vi hanterar schemaläggning korrekt relaterat till övertid.
- Uppdrag kompetensförsörjningsplan
- Utredning Trygg hemgång- mål att minska dygn på korttiden förflytta behovet av en plats på vård- och omsorgsboende och rehabilitera för att undvika inskrivning i kommunen
- Genomlysning av personlig assistans

Bedömning ur miljömässig dimension

Den direkta miljöpåverkan är begränsad.

Bedömning ur social dimension

Ärendet påverkar brukare och medarbetare genom förändringar i verksamhet, arbetssätt och resursfördelning. Sammantaget syftar åtgärderna till att långsiktigt säkerställa kvalitet och hållbar omsorg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärderna syftar till att minska kostnader och öka intäkter för att uppnå budget i balans. Flera insatser ger effekt både på kort och lång sikt, men det finns osäkerheter kopplade till genomförande och externa faktorer. Sammantaget är åtgärderna nödvändiga för att stärka nämndens ekonomiska hållbarhet. Förvaltningschefen bedömer att ytterligare besparingar inte är möjliga att genomföra utan betydande negativa konsekvenser.

Ytterligare åtgärder riskerar att vara kontraproduktiva och påverka personaltillgången negativt, såväl på medarbetar- som chefsnivå. Detta skulle även försvåra en rättssäker och ändamålsenlig myndighetsutövning.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) yrkar på att...

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp eget ändringsyrkande samtliggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, upprättad av Förvaltningschef, Annelie Åberg

Presentation, Kompetensbehov Äldre- och omsorgsförvaltningen. Upprättad av Annelie Åberg, förvaltningschef

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Förvaltningschef äldre- och omsorg Annelie Åberg

Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist

Avdelningschef hälso- och sjukvård/ MAS Pia Stenlund

Avdelningschef funktionsstöd Annelie Eriksson

Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim

Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic

Ekonomichef Björn Söderlundh

Controller Daniel Andersson

Budgetcontroller Marie Andersson

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 59

Dnr 2026/00064

Ekonomisk uppföljning 2026, tertial 1

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

1. Äldre- och omsorgsnämnden godkänner informationen som baseras på det ekonomiska utfallet till och med den 30 april 2026.
2. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att inte nyttja buffert för budgetår 2026.
3. Äldre- och omsorgsnämnden ger förvaltningschef äldre- och omsorg i uppdrag att:
 - a. genomföra en översyn av arbetsresor inom förvaltningen. Syftet är att minska kostnaderna genom ett mer effektivt resursutnyttjande. Uppdraget ska resultera i konkreta förslag till åtgärder och eventuella riktlinjer för resor för beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-10-13.
 - b. genomföra en samlad översyn av kostnader för sjukvårdsmaterial, inkontinenshjälpmedel och övriga hjälpmedel i syfte att uppnå en kostnadsminskning om minst 1,5 mnkr. Uppdraget omfattar även en genomlysning av förråds- och inköpsrutiner inom samtliga enheter. Arbetet ska resultera i konkreta och genomförbara åtgärdsförslag för ökad kostnadskontroll och effektivisering. Återrapportering och eventuella förslag till beslut ska ske till nämnden senast 2026-08-25.
 - c. bedriva ett kontinuerligt och strukturerat arbete med bemanning i syfte att sänka övertidskostnader och minska sjuktagen. Uppdraget omfattar att analysera och redovisa grundbemanning i förhållande till behov per verksamhet samt identifiera samband med hög användning av övertidstimmar. Arbetet ska resultera i konkreta och genomförbara effektiviseringsåtgärder med förslag till beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-10-13.
 - d. genomföra en analys av möjligheten att ersätta läkemedelsautomater med digitala besök. Syftet är att bedöma potentialen för ökad effektivitet, förbättrad kvalitet samt ekonomiska konsekvenser. Analysen ska belysa för- och nackdelar, påverkan på brukare och verksamhet samt eventuella behov av förändrade arbetssätt. Uppdraget ska resultera i ett konkret ställningstagande och eventuella förslag till beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-11-10.

- e. genomföra en genomlysning av personlig assistans inom förvaltningen. Syftet är att analysera kostnadsutveckling, kvalitet, rättssäkerhet och resursanvändning. Uppdraget ska belysa omfattning, bemanning, utförandeformer samt identifiera eventuella effektiviseringsmöjligheter. Arbetet ska resultera i konkreta och genomförbara åtgärdsförslag för beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-06-23.
- f. utreda modellen Trygg hemgång i syfte att minska antalet dygn på korttidsboende. Uppdraget ska analysera möjligheten att tidigare insatser i hemmet kan fördröja eller ersätta behov av plats på vård- och omsorgsboende samt stärka rehabiliterande arbetssätt för att undvika inskrivning i kommunal hälso- och sjukvård. Utredningen ska belysa effekter för brukare, kvalitet, ekonomi och resursanvändning. Arbetet ska resultera i konkreta förslag till utveckling, genomförande och förslag till beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-11-10.

Reservation

Anita Olausson (S), Tuula Ojala (S), Håkan Fernström (S), Egon Gustavsson (S) och Maria Johansson (S) reserverar sig mot beslutspunkt 2 till förmån för Tuula Ojals (S) yrkande.

Bakgrund

Äldre- och omsorgsnämnden redovisar tertialrapport 1 per april 2026. Rapporten beskriver verksamhetens utveckling, ekonomiskt utfall samt prognos för helåret. Nämnden gick in i budgetåret med ett underskott om 19,5 mnkr. Under årets första månader har ytterligare faktorer påverkat ekonomin negativt. Prognosen för helåret visar ett underskott om -35,0 mnkr, -40,8 utan buffert. De främsta orsakerna är ökade kostnader för personlig assistans och LSS-insatser, externa placeringar, särskilda avgifter samt ökade personalkostnader och minskade intäkter till följd av förändrade nationella regelverk.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ärendet bedöms ha begränsad direkt påverkan på miljön. Indirekta effekter kan uppstå genom förändrade arbetssätt, såsom ökad användning av digitala lösningar och effektiv resursanvändning, vilket kan bidra till minskad miljöpåverkan på sikt

Bedömning ur social dimension

Ärendet påverkar invånarnas tillgång till vård och omsorg samt kvaliteten i insatserna. Den ekonomiska obalansen innebär risk för att verksamheten behöver genomföra förändringar som kan påverka kontinuitet, tillgänglighet och kvalitet. Samtidigt syftar åtgärderna till att långsiktigt säkerställa en hållbar verksamhet och därmed skapa trygghet för brukare.

Barn berörs inte direkt av beslutet. Barnkonsekvensanalys bedöms därför inte behöva genomföras. Ärendet har koppling till Agenda 2030, främst mål 3 (god hälsa och välbefinnande) samt mål 10 (minskad ojämlikhet).

Bedömning ur ekonomisk dimension

Tertialrapporten visar ett prognosticerat underskott om -35,0 mkr, -40,8 mkr utan buffert för helåret 2026 samt ett negativt utfall per april jämfört med budget för helåret 2026 samt ett negativt utfall per april 2026 jämfört med budget. Underskottet beror främst på ökade kostnader för personlig assistans och LSS, externa placeringar och särskilda avgifter, ökade personalkostnader samt minskade intäkter. Beslutade åtgärder motsvarar cirka 19,5 mnkr men är inte tillräckliga för att uppnå budget i balans. Ytterligare åtgärder som kräver politiska beslut kan ge effekt om cirka 12,3 mnkr under 2026 och högre effekt på längre sikt. Underskottet hanteras inom nämndens ram, vilket innebär fortsatt behov av anpassningar och effektiviseringar.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar, gällande beslutspunkt 1, liggande förslag till beslut och finner att äldre- och omsorgsnämnden beslutar enligt förslaget.

Ordförande Göte Andersson (M) yrkar, gällande beslutspunkt 2, att äldre- och omsorgsnämnden beslutar att inte nyttja buffert för budgetår 2026.

Urban Claesson (M) yrkar bifall till ordförande Anderssons (M) förslag gällande beslutspunkt 2.

Tuula Ojala (S) yrkar avslag till ordförande Anderssons (M) yrkande gällande beslutspunkt 2.

Ordförande Göte Andersson (M) ställer förslagen under proposition och finner att äldre- och omsorgsnämnden beslutar i enlighet med eget yrkande att inte nyttja buffert för budgetår 2026 gällande beslutspunkt 2.

Anita Olausson (S), Tuula Ojala (S), Håkan Fernström (S), Egon Gustavsson (S) och Maria Johansson (S) reserverar sig mot beslutspunkt 2 till förmån för Tuula Ojals (S) yrkande.

Ordförande Göte Andersson (M) yrkar vidare att äldre- och omsorgsnämnden ger förvaltningschefen följande uppdrag under beslutspunkt 3:

- a. genomföra en översyn av arbetsresor inom förvaltningen. Syftet är att minska kostnaderna genom ett mer effektivt resursutnyttjande. Uppdraget ska resultera i konkreta förslag till åtgärder och eventuella riktlinjer för resor för beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-10-13.
- b. genomföra en samlad översyn av kostnader för sjukvårdsmaterial, inkontinenshjälpmedel och övriga hjälpmedel i syfte att uppnå en kostnadsminskning om minst 1,5 mnkr. Uppdraget omfattar även en genomlysning av förråds- och inköpsrutiner inom samtliga enheter. Arbetet ska resultera i konkreta och genomförbara åtgärdsförslag för ökad kostnadskontroll och effektivisering. Återrapportering och eventuella förslag till beslut ska ske till nämnden senast 2026-08-25.

- c. bedriva ett kontinuerligt och strukturerat arbete med bemanning i syfte att sänka övertidskostnader och minska sjuktalen. Uppdraget omfattar att analysera och redovisa grundbemanning i förhållande till behov per verksamhet samt identifiera samband med hög användning av övertidstimmar. Arbetet ska resultera i konkreta och genomförbara effektiviseringsåtgärder med förslag till beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-10-13.
- d. genomföra en analys av möjligheten att ersätta läkemedelsautomater med digitala besök. Syftet är att bedöma potentialen för ökad effektivitet, förbättrad kvalitet samt ekonomiska konsekvenser. Analysen ska belysa för- och nackdelar, påverkan på brukare och verksamhet samt eventuella behov av förändrade arbetssätt. Uppdraget ska resultera i ett konkret ställningstagande och eventuella förslag till beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-11-10.
- e. genomföra en genomlysning av personlig assistans inom förvaltningen. Syftet är att analysera kostnadsutveckling, kvalitet, rättssäkerhet och resursanvändning. Uppdraget ska belysa omfattning, bemanning, utförandeformer samt identifiera eventuella effektiviseringsmöjligheter. Arbetet ska resultera i konkreta och genomförbara åtgärdsförslag för beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-06-23.
- f. utreda modellen Trygg hemgång i syfte att minska antalet dygn på korttidsboende. Uppdraget ska analysera möjligheten att tidigare insatser i hemmet kan fördröja eller ersätta behov av plats på vård- och omsorgsboende samt stärka rehabiliterande arbetssätt för att undvika inskrivning i kommunal hälso- och sjukvård. Utredningen ska belysa effekter för brukare, kvalitet, ekonomi och resursanvändning. Arbetet ska resultera i konkreta förslag till utveckling, genomförande och förslag till beslut. Återrapportering ska ske till nämnden senast 2026-11-10.

Ordförande Göte Andersson (M) tar, gällande beslutspunkt 3, upp eget yrkande till beslut och finner att äldre- och omsorgsnämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse – Tertialrapport 1 april 2026

Tertialrapport 1 april 2026 (utan buffert) – Äldre- och omsorgsnämnden

Tertialrapport 1 april 2026 (med buffert) – Äldre- och omsorgsnämnden

Beslutet ska skickas till:

*Kommunstyrelsen
Björn Söderlundh, Ekonomichef
Annelie Åberg, Förvaltningschef
Budgetcontroller, Marie Andersson*

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 60

Dnr 2026/00076

Budget i balans 2026, Tillfälligt avveckla en avdelning inom vård- och omsorgsboende

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

1. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att tillfälligt avveckla en avdelning inom vård- och omsorgsboende med anledning av ett för närvarande minskat behov av platser.
2. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att avvecklingen ska genomföras successivt och i enlighet med gällande lagstiftning, inklusive hyresrättsliga regler om besittningsskydd.
3. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att samtliga berörda boende ska erbjudas likvärdigt boende utifrån individuella behovsbedömningar enligt socialtjänstlagen.
4. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att uppdra till förvaltningen att säkerställa att individuella beslut fattas för varje berörd brukare samt att erforderligt stöd ges i samband med eventuell flytt.
5. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att avvecklingen ska genomföras med tydlig, tidig och löpande information till berörda boende och anhöriga.

Bakgrund

Inför budgetåret 2026 gick nämnden in med ett underskott på 19,5 mkr och en åtgärdsplan med besparingar presenterades i samband med att internbudgeten beslutades till KS.

Under första tertialet 2026 så har flera händelser fått ytterligare negativ påverkan på ekonomin där prognosen är -35 mkr, -40,8 mkr utan buffert.

Äldre- och omsorgsförvaltningen har identifierat ett minskat behov av platser inom vård- och omsorgsboende, vilket innebär att en avdelning bedöms kunna avvecklas under en tidsperiod tills en kö som överstiger 3 månaders väntan riskeras.

En avveckling av en avdelning där boende har andrahandskontrakt med besittningsskydd kräver en samordnad hantering av verksamhetsmässiga, juridiska och individuella aspekter.

Kommunen kan besluta att avveckla verksamheten, men detta påverkar inte automatiskt de boendes rätt att kvarboende. De boende omfattas av hyresrättsligt besittningsskydd, vilket innebär att uppsägningar måste ske skriftligt, vara sakligt grundade och kan prövas i Hyresnämnden.

Varje boendes situation ska prövas individuellt enligt socialtjänstlagen. Generella beslut om flytt är inte tillåtna utan nya biståndsbeslut ska fattas vid behov.

Kommunen har ansvar att erbjuda likvärdiga alternativ samt säkerställa att flyttar, när de blir aktuella, sker tryggt, planerat och med stöd till både boende och anhöriga.

Ett framgångsrikt genomförande förutsätter tydlig information, god dialog och nära samverkan mellan verksamhet, myndighetsutövning och juridisk funktion.

Riskbedömning:

Social risk

Flytt av äldre personer innebär risk för oro, otrygghet och negativ påverkan på hälsa och välbefinnande. Det finns även risk för påverkan på anhörigas förtroende. Riskerna minimeras genom individuella lösningar, god planering och kontinuerlig dialog.

Ekonomisk risk

Det finns risk att den förväntade besparingen inte uppnås fullt ut om processen fördröjs eller om avvecklingen inte kan genomföras enligt plan. Kostnader kan även uppstå i samband med juridiska processer eller omställningsåtgärder.

Juridisk risk

Boende omfattas av besittningsskydd, vilket innebär att uppsägningar kan prövas rättsligt. Varje individ ska prövas enligt socialtjänstlagen, vilket ställer krav på korrekt handläggning och dokumentation. Det finns risk för överklaganden och tillsynsärenden om processen inte hanteras rättssäkert.

Samlad bedömning

Ätgärden bedöms vara nödvändig för att anpassa verksamheten till aktuellt behov och skapa ekonomisk balans. Genomförandet kräver noggrann planering, rättssäker hantering och tydlig kommunikation för att minimera risker.

Bedömning ur social dimension

Ärendet påverkar direkt de boende inom aktuell verksamhet. En förändring av boendesituation kan innebära oro och påverkan på trygghet, särskilt för personer med omfattande omsorgsbehov eller kognitiv svikt. Genom att arbeta med individuella lösningar, god planering och tydlig kommunikation kan negativa konsekvenser begränsas och tryggheten för de boende upprätthållas. Beslutet bedöms bidra till en långsiktigt hållbar verksamhet, vilket är en förutsättning för att kunna erbjuda god kvalitet i omsorgen. Barn berörs inte direkt av beslutet. Barnkonsekvensanalys bedöms därför inte behöva genomföras. Ärendet har koppling till Agenda 2030, främst mål 3 (god hälsa och välbefinnande).

Bedömning ur miljömässig dimension

Beslutet bedöms ha begränsad direkt miljöpåverkan. En effektivare användning av lokaler och resurser kan på sikt bidra till minskad energiförbrukning och bättre nyttjande av kommunens fastigheter, vilket innebär en svagt positiv miljöeffekt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Avvecklingen av en avdelning beräknas ge en kostnadsminskning om cirka 4,0 mnkr år 2026. Samtidigt kan initiala kostnader uppstå i samband med omställningen, exempelvis för personalanpassningar, flyttar och eventuella tomhyror. Den faktiska besparingen är beroende av i vilken år beroende kan genomföras samt i vilken utsträckning platserna verkligen kan tas ur drift. Besparingen tillfaller nämndens budgetram och utgör en viktig del i arbetet med att nå ekonomisk balans.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, upprättad av Förvaltningschef, Annelie Åberg

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Förvaltningschef äldre- och omsorg Annelie Åberg

Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist

Avdelningschef hälso- och sjukvård/ MAS Pia Stenlund

Avdelningschef funktionsstöd Annelie Eriksson

Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim

Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic

Ekonomichef Björn Söderlundh

Controller Daniel Andersson

Budgetcontroller Marie Andersson

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 61

Dnr 2026/00083

Budget i balans 2026, Fastställa ekonomisk modell för Trygghetscentralen

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att:

1. besluta att fastställa ekonomisk modell för Trygghetscentralen som reglerar intäkter mellan kommunen, koncernbolagen och externa kommuner.
2. besluta att samtliga koncernbolag samt kommunens övriga förvaltningar som nyttjar Trygghetscentralens tjänster ska ersätta verksamheten enligt fastställd modell.
3. beslutar att externa kommuner som ansluter till Trygghetscentralen ska ersätta verksamheten enligt fastställd modell.
4. besluta att intäkterna från koncernbolag och externa kommuner ska tillföras äldre- och omsorgsnämnden för att finansiera Trygghetscentralens verksamhet.
5. beslutar att modellen ska börja tillämpas från 1 juli, 2026 och få helårseffekt från 2027, under förutsättning att räddningstjänstens direktion godkänner modellen.

Bakgrund

Trygghetscentralen (TC) är en verksamhet som bedrivs av äldre- och omsorgsförvaltningen i samverkan med Räddningstjänsten och finansieras idag inom nämndens budget. Verksamheten hanterar trygghetslarm och andra larmtjänster för kommunens invånare.

Det finns ett ökat intresse från andra kommuner att ansluta sig till Trygghetscentralen. I nuläget har fyra kommuner uttryckt ett tydligt intresse. Den samverkansmodell och avtal som finns idag kommer att omarbetas för att gälla alla som ansluter sig till Trygghetscentralen. En utbyggnad av verksamheten kräver en tydlig och långsiktig ekonomisk modell som reglerar hur intäkter ska tillföras verksamheten.

Parallellt har kommunens koncernbolag inlett ett arbete med att föra över tekniska larm till Trygghetscentralen. Överföringen planeras att starta juni 2026.

Den ekonomiska utvecklingen av Trygghetscentralen.

Initialt så hanterar äldre- och omsorgsnämnden (ÄON) hela kostnaden för att bygga upp verksamheten.

I fas två så tar Trygghetscentralen över tekniska larm från Mariestads kommun och koncernbolag. Kostnadsfördelningen blir då att 30 procent av larmbordspersonalen, dygnet runt och alla veckans dagar, kommer att bemanna de tekniska larmen och övriga kostnader fördelas lika mellan äldre- och omsorgsnämnden och koncernen.

I den sista fasen så har fyra samarbetskommuner anslutit. Initialt fördelas då kostnaden för hela Trygghetscentralen mellan alla kommuner utifrån invånarantal. Mariestad kommuns totala kostnad föreslås då att fördelas ut enligt ovan; 70 procent av personalkostnaden belastar äldre och omsorgsnämnden och resterande 30 procent fördelas mellan övriga deltagande nämnder och bolag och de övriga kostnaderna fördelas lika mellan nämnden och övriga nämnder och bolag.

Kostnadsberäkningen utgår från idag kända faktorer och kan komma att förändras beroende på hur stor arbetsbelastningen blir på larmbordspersonalen.

Bedömning ur miljömässig dimension

Centralisering och samordning av larmhantering kan på sikt bidra till effektivare resursanvändning, exempelvis minskat behov av resor och bättre nyttjande av tekniska system. Den miljömässiga påverkan bedöms som begränsad men positiv på sikt.

Bedömning ur social dimension

Utvecklingen av Trygghetscentralen bidrar till ökad trygghet och tillgänglighet för invånare genom samordning av larmhantering och snabbare insatser.

Samarbeten med andra kommuner stärker robustheten i verksamheten och bidrar till likvärdig service.

Barn påverkas inte direkt av beslutet. Barnkonsekvensanalys bedöms därför inte behöva genomföras. Ärendet bidrar till Agenda 2030, främst mål 3 (god hälsa och välbefinnande).

Bedömning ur ekonomisk dimension

Trygghetscentralen finansieras i nuläget inom Äldre- och omsorgsnämndens budgetram. Den föreslagna ekonomiska modellen innebär:

- ökade intäkter från koncernbolag genom överföring av tekniska larm
- ökade intäkter från externa kommuner vid anslutning
- minskad kostnadsbelastning för nämnden

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, upprättad av Annelie Åberg, förvaltningschef
Ekonomisk modell Trygghetscentralen

Beslutet ska skickas till:

*Kommunfullmäktige
Förvaltningschef äldre- och omsorg Annelie Åberg
Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist
Avdelningschef hälso- och sjukvård/ MAS Pia Stenlund
Avdelningschef funktionsstöd Annelie Eriksson
Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim
Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic
Ekonomichef Björn Söderlundh
Controller Daniel Andersson
Budgetcontroller Marie Andersson
VD, koncernbolag Mariestads kommun*

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 62

Dnr 2026/00084

Budget i balans 2026, Internfakturering av kostnader för kommunal hälso- och sjukvård till Socialnämnden

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att:

1. Införa ett nyckeltal baserat på antal patienter inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården.
2. Socialnämnden faktureras för helår 2026 utifrån detta nyckeltal för sin del av kostnaderna.

Bakgrund

Inför budgetåret 2026 gick nämnden in med ett underskott på 19,5 mkr och en åtgärdsplan med besparingar presenterades i samband med att internbudgeten beslutades till KS.

Under första tertialet 2026 så har flera händelser fått ytterligare negativ påverkan på ekonomin där prognosen är -35 mkr, -40,8 mkr utan buffert.

Sedan delningen av den tidigare socialnämnden år 2023 har äldre- och omsorgsnämnden haft uppdraget att ansvara för kommunens hälso- och sjukvårdsinsatser för både socialförvaltningen och äldre- och omsorgsförvaltningen. Detta innebär att samtliga kostnader för den kommunala hälso- och sjukvården i dagsläget belastar äldre- och omsorgsnämnden, inklusive kostnadsökningar över tid. Nuvarande ordning medför att kostnaderna för hälso- och sjukvården inte speglar faktisk resursanvändning mellan förvaltningarna. För att skapa en mer rättvis och transparent kostnadsfördelning föreslås att ett nyckeltal införs. Nyckeltalet ska baseras på antal individer som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården inom respektive förvaltnings ansvarsområde.

Bedömning

Genom att införa ett nyckeltal kopplat till antal inskrivna skapas:

1. En mer rättvis kostnadsfördelning mellan förvaltningarna
2. Ökad transparens i ekonomistyrningen
3. Bättre förutsättningar för uppföljning och planering

Bedömning ur social dimension

En mer rättvis resursfördelning skapar bättre förutsättningar för att säkerställa likvärdig vård och omsorg för brukare inom båda förvaltningarna. Förslaget kan därmed bidra till ökad jämlikhet och kvalitet i den kommunala hälso- och sjukvården.

Bedömning ur miljömässig dimension

Förslaget bedöms inte ha någon direkt påverkan på miljön

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärderna syftar till att minska kostnader och öka intäkter för att uppnå budget i balans. Prognos intäkt för 2026 är 4,5 mkr.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, upprättad av Förvaltningschef, Annelie Åberg

Beslutet ska skickas till:

*Kommunstyrelsen
Förvaltningschef äldre- och omsorg Annelie Åberg
Avdelningschef myndighet Agneta Rönnkvist
Avdelningschef hälso- och sjukvård/ MAS Pia Stenlund
Avdelningschef funktionsstöd Annelie Eriksson
Avdelningschef vård och omsorgsboende Kerstin Thim
Avdelningschef ordinärt boende Selma Bandic
Ekonomichef Björn Söderlundh
Controller Daniel Andersson
Budgetcontroller Marie Andersson*

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 63

Dnr 2026/00024

Kommunrevisionens granskning av kompetensförsörjning, äldre- och omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att lämna nedanstående yttrande över de iakttagelser och rekommendationer som kommunrevisionen framför i granskningen gällande kommunens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen.

Yttrande

Nedan redogörs för revisionens rekommendation utifrån de iakttagelser de gjort i samband med granskningen. Revisionens yttrande återfinns i kursiv text för ökad tydlighet.

- *Upprätta kompetensförsörjningsplaner som specificerar vilken kompetens som behöver utvecklas eller arvecklas för att verksamhetens mål ska kunna uppfyllas, hur detta ska ske, när och vem som är ansvarig.*

Varje år gör skaraborgskommunerna en gemensam kompetensförsörjningsanalys för att få god kännedom om verksamhetens nuvarande och kommande förutsättningar. Analysen tar avstamp i de två övergripande rekryteringsutmaningarna att säkra rätt kompetens utifrån specifika kompetenskrav och utifrån utmaningen med volymrekrytering. Denna analys kan kompletteras med Mariestads kommuns lokala förutsättningar och därefter brytas ner till förvaltningsnivå och vid behov kompletteras med förvaltningsspecifika förutsättningar. Den lokala analysen blir ett underlag för uppdrag, åtgärder och insatser per förvaltning. Med utgångspunkt i detta kan planer tas fram för verksamhetens kompetensförsörjning.

Paragrafen justeras omedelbart.

Bakgrund

Kommunrevisionen har med stöd av Azets Revision & Rådgivning genomfört en granskning av kommunens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har en tillfredställande ledning, styrning och uppföljning av personal- och kompetensförsörjningen. Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna endast delvis har ett ändamålsenligt arbetssätt avseende personal- och kompetensförsörjningen.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar revisionen äldre- och omsorgsnämnden att:

- *Upprätta kompetensförsörjningsplaner som specificerar vilken kompetens som behöver utvecklas eller arvecklas för att verksamhetens mål ska kunna uppfyllas, hur detta ska ske, när och vem som är ansvarig.*

Bedömning ur miljömässig dimension

I ärendet görs inte någon bedömning ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

Strukturerad kompetensförsörjning enligt SKR:s actionplan och lokala analyser bedöms stärka förmågan att möta både nationella och lokala behov av arbetskraft i Mariestads kommun. Genom att ta vara på befintliga medarbetares kompetens och arbeta strategiskt med uppföljning och planering, skapas bättre förutsättningar för att minska arbetslösheten och trygga kommunens kompetensförsörjningsbehov.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ur ett ekonomiskt perspektiv innebär strukturerad kompetensförsörjning att resurser används mer effektivt, vilket kan bidra till minskade kostnader för felrekryteringar och personalomsättning. Genom att analysera och planera kompetensbehov i förväg säkerställs att rätt kompetens finns tillgänglig när det behövs, vilket minskar risken för försämrad leverans och kvalitet och ökar verksamhetens långsiktiga hållbarhet. Detta stärker kommunens ekonomi och ger bättre förutsättningar att möta framtida utmaningar.

Arbetsutskottets förslag

Beslutet stämmer överens med arbetsutskottets förslag.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Äonau § 42/26

Yttrande/tjänsteskrivelse upprättad 2026-05-05 ”Yttrande över revisionens granskning av kommunens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen”

Missiv: Granskning av kommunens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen

Revisionsrapport: Granskning av kommunens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen

Beslutet ska skickas till:

Kommunfullmäktige (för anmälan)

HR chef, Anna Brink

Kommunrevisionen (senast 29 maj 2026)

Hannah Klarkner, sakkunnigt biträde Azets Revision & Rådgivning

Mikael Lind, sakkunnigt biträde Azets Revision & Rådgivning

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 64

Dnr 2023/00001

Val av ledamöter och ersättare till äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2023-2026

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

1. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att entlediga Richard Thorell (M) från uppdraget som ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.
2. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att utse Urban Claesson (M) till ny ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott för kvarvarande del av mandatperioden 2023-2026.
3. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att entlediga Katarina Ahlgren Brydzinski (M) från uppdraget som ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.
4. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att utse Leo Larsson (M) till ny ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott för kvarvarande del av mandatperioden 2023-2026.
5. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att Katarina Ahlgren Brydzinski (M) utses till ersättare i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.

Bakgrund

Den 27 april beslutade kommunfullmäktige att entlediga Richard Thorell (M) från sitt uppdrag som ledamot i äldre- och omsorgsnämnden.

Richard Thorell (M) har även uppdraget som ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott, ett uppdrag som upphör i och med entledigandet i äldre- och omsorgsnämnden.

Förslag har inkommit på Urban Claesson (M) som ny ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott efter Thorell (M).

Katarina Ahlgren Brydzinski (M) har inkommit med en begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.

Förslag har inkommit på Leo Larsson (M) som ny ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott efter Ahlgren Brydzinski (M).

Förslag har inkommit på Josephine Peltola (M) som ersättare i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.

Nämnden utser ledamöter och ersättare i arbetsutskottet bland dess ledamöter och ersättare för samma tid som de har invalts till nämnden.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) yrkar på att äldre- och omsorgsnämnden beslutar att:

- entlediga Richard Thorell (M) från uppdraget som ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.
- utse Urban Claesson (M) till ny ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott för kvarvarande del av mandatperioden 2023-2026.
- entlediga Katarina Ahlgren Brydzinski (M) från uppdraget som ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott
- utse Leo Larsson (M) till ny ledamot i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott för kvarvarande del av mandatperioden 2023-2026.
- Katarina Ahlgren Brydzinski (M) utses till ersättare i äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott.

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp eget yrkande till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse Fyllnadsval av ersättare till äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott av Ylva Grönlund, nämndsekreterare.

KF § 76/26

Beslutet ska skickas till:

Valda ledamöter och ersättare

Lönekontoret

Enheten för demokratistöd

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 65

Dnr 2023/00011

Val av ledamöter och ersättare till kommunala pensionärsrådet (KPR) 2023-2026

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att entlediga Richard Thorell (M) som ersättare i kommunala pensionärsrådet. Urban Claesson (M) utses till ny ersättare efter Thorell för kvarvarande period av mandatperioden 2023–2026.

Bakgrund

Richard Thorell (M) har inkommit med begäran om entledigande från uppdraget som ersättare i kommunala pensionärsrådet.

Förslag har inkommit på Urban Claesson (M) som ny ersättare i kommunala pensionärsrådet.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) yrkar på att äldre- och omsorgsnämnden beslutar att utse Urban Claesson (M) till ny ersättare i kommunala pensionärsrådet.

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp eget yrkande till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

KF § 76/26

Beslutet ska skickas till:

Eleonor Hultmark, sekreterare kommunala pensionärsrådet

Annelie Åberg, förvaltningschef

Vald ersättare

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 66

Dnr 2025/00133

Redovisning av delegationsbeslut 2026

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut för april månad 2026.

Bakgrund

Delegationsbeslut redovisas och läggs till handlingarna.

- Delegationsbeslut enligt lista för april 2026
- Protokoll äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2026-05-19

Behandling på sammanträdet

Ordförande Göte Andersson (M) tar upp liggande förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelsen delegationsbeslut för april 2026

Delegationsbeslut enligt lista för april 2026

Protokoll äldre- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2026-05-19

Beslutet ska skickas till:

Delegaterna

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 67

Dnr 2025/00106

Handlingar att anmäla 2026

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden finner handlingarna anmälda.

Bakgrund

Handlingar som inkommit till äldre- och omsorgsnämnden redovisas till dagens sammanträde.

Underlag för beslut

Beslut kommunstyrelsen arbetsutskott Mariestads kommun

Protokollsutdrag Ksau 2026-04-29 S 251 Dialog med äldre- och omsorgsnämnden 2026

Protokollsutdrag Ksau 2026-05-20 S 309 Uppdrag till kommundirektören

Beslut kommunfullmäktige Mariestads kommun

Protokollsutdrag KF 2026-04-27 S 59 Reviderad investeringsbudget 2025

Protokollsutdrag KF 2026-04-27 S 76 Entledigande samt fyllnadsval i äldre- och omsorgsnämnden

Arbetsmiljöverket

Information om avslutat ärende Arbetsmiljöverket, Hemvård centrum AB och CD AB

Information om avslutat ärende Arbetsmiljöverket - Lugnås Hemtjänstgruppen

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation (Västkom)

Inbjudan till dialogkonferens för det nya hälso- och sjukvårdsavtalet (8 sep, 6 okt, 15 okt)

Äldre- och omsorgsnämnden

Äon § 68

Dnr 2025/00002

Aktuell Information

Förvaltningschef äldre- och omsorg informerar nämnden om status gällande projekt Lillängen och att det är lokalsamordnare som representerar Mariestads kommun i projektgruppen